

LIMBURGS DAGBLAD

DINSDAG 24 MEI 1977

JEF LARDINOIS KONING MHEER

MHEER-

Bij het koningsvogelschieten van de schutterij St. Sebastianus in Mheer is de heer Jef Lardinois koning geworden.

Enkele jaren geleden viel hem eveneens deze eer te beurt.

De nieuwe koning maakte na afloop van het koningsvogel schieten begeleid door schutterij en harmonie een rondgang door het dorp.

RECORDS GEBROKEN BIJ
POALHOUWE IN MHEER

.. De biele-man in aktie..

MHEER -

In Mheer zijn gisteren tijdens het paalhouwe niet alleen alle palen gesteeuvel, maar ook zijn alle records gebroken wat het aantal palen betreft.

Nog nimmer te voren bij het Polkeloristen gebruik moesten de bielemannen van het Mheerder schutters gilde zo vaak in aktie komen als gisteren.

Maar liefst ongeveer tachtig palen stonden langs wegen in Mheer geplant en tegen tien uur gister avond stond er geen een meer overeind.

Gistermiddag tegen vijf uur commandeerde Sjeng Berndszen zijn schutters de afmars.

TRADITIE

De eerste paal werd, zoals de traditie dat wil, gekapt door koning Sjef Lardinois.

De Bielemannen, Sjeng Hutschemakers, René Senden, Frans de Munk en Ton Heijnen hadden voor de eerste paal hun werk gedaan en zouden nog tachtig palen volgen.

Schutterij en harmonie trokken samen met de bielemannen zo't hele dorp door.

Alle palen moesten ze 4 loodje leggen.
 Voor Sjeng Senden en generaal Sjuf Lennarts
 konden te breiden zijn over hun „manschappen“.

VOCHT

Zoals gebruikelijk was in 4 groen rond iede-
 re paal 'n fles verborgen met geestverruimend
 vocht in zeer variërende soorten.

En ook van die flessen „sneuvelde“ in gedeel-
 te, waar door stemming steeds beter werd.

We zeggen 'n gedeelte, want 'n onderdeel
 van de flessen werd gere serveerd voor de
 Schutters-exercitie en harmonie-repetitie.

Ondertussen speelden de muzikanten van
 St. Cecilia vrolijk de Mheerders dramignon
 „Ee stukske sjink met mosterd op“.

De dramignon, waer aan jong en oud mee-
 deed, ward aan gevoerd door jonk heid kapitein
 John Poyen.

Mheer had zijn bronk tradities deze dins-
 dag waer met veel plezier voort gezet en ook
 de nieuwe bewoners van het dorp deden
 volop mee

Schuttersfeest met moderne warming-up en gezellige nasleep

Vervolg van
pagina 1

Limburgs mooiste mannen schieten en excerceren

Het is voor de schutterij Sint Lambertus uit Broeksittard de eerste keer in haar eeuwenlang bestaan dat zij een spektakel als het jaarlijkse federatiefeest organiseert. Zij is door loting aangewezen om als gastheer te fungeren voor de 52 korpsen, die zijn aangesloten bij de drie Zuidlimburgse bonden en de mannen van Lambertus vatten dat op als een eretaak. Ze krijgen - zeker bij gunstig weer - vele duizenden liefhebbers van Limburgse folklore over de vloer en dan moet je wel iets meer doen dan je koper poetsen.

Daar is dan ook voor gezorgd. Op de „feestweide“ (het sportterrein van Almania) aan de Bachstraat staan een reusachtige tent en een reeks van kleinere stands paraat voor de bezoekers, plus natuurlijk een batterij schietpalen voor de krijgshaftige gildebroeders.

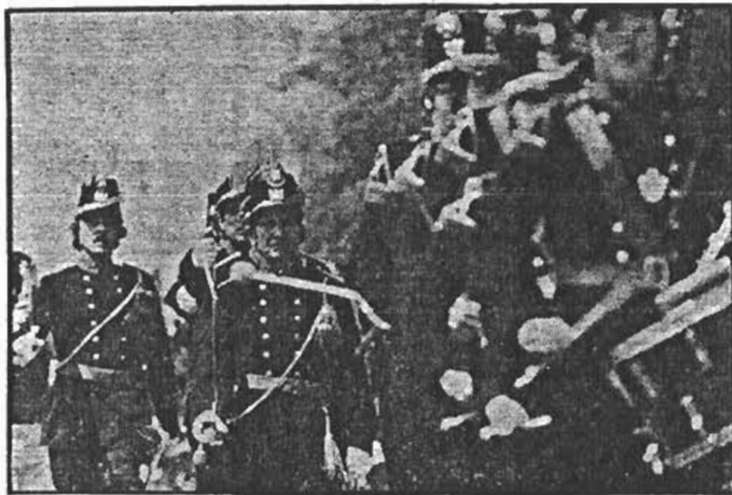
● De scherpschutter van het jaar is de koning van zijn schutterij en als een koning zal hij er dan ook bijlopen, compleet met koningin en hofhouding....

The Walkers

Het voorprogramma begint vrijdag om 8 uur met een dansavond op muziek van de formatie The Walkers (entree f 5,-). 's Zaterdags huldigt de schutterij een aantal eigen jubilarissen, waarna 's avonds opnieuw wordt gedanst, deze keer op muziek van Ted Braun and Company (entree f 5,-). Ted en zijn mannen zijn de volgende ochtend om 10 uur weer paraat om het „Frühschoppen“ een Duits woord voor Limburgs ochtendborreltje) op te vrolijken.

Knallen op propjes

Om 2 uur zondagmiddag gaat de optocht van start, waarbij u uw ogen kunt verstuiken op het goud, het zilver, de kleuren en de mensen die in een lange stoet aan u voorbijtrekken. Na het defilé in de straten trekken de schutterijen naar het feestterrein, waar de 52 zestallen (scherpschuttersteams) met hun zware buksen de piepkleine propjes, hoog in de lucht, proberen weg te knallen, terwijl hun in andere schuttersdisciplines gespecialiseerde collega's deelnemen aan de overige wedstrijden. Bijvoorbeeld excercitie oude- en nieuwe stijl, het uittreden, de beoordeling van keizers- en koningsparen (er zijn prijzen voor de mooisten), generaals en „bielemannen“ en wedstrijden voor drumbands en trommelkorpsen. Er zijn in totaal 115 prijzen te winnen.

● Met witte pluimen en fonkelend zilver marcheren ze zondag weer voorbij, langs hagen van kijklustigen (foto Wil Nilwik)

Dorpsavond

Vanaf 18.00 uur is er gelegenheid tot dansen op muziek van de Fratelli's (vrij entree).

Het feest eindigt op maandag 18 juli. Dan wordt er een echte dorpsavond gehouden. Hieraan zullen o.a. ook de Fratellis hun medewerking verlenen. De entree is dan f 2,50.

Tot ongeveer 1500 waren de voetboog-, de handboog- en de kloveniersgilden militair meer dan behoorlijk afgerichte troepen, die vaak een beslissende rol vervuld hebben in het gemeentelager. In de 16e eeuw ging het vertrouwen van de overheid in de lokale strijdkrachten slinken en moest men een beroep doen op vreemde garnizoenen. In de 17de eeuw bestond het hoofddoel van een schutterij in de inhaling of begeleiding van overheidspersonen, de organisatie van traditionele schietdagen, het beschermen van processies, enz... Bij dergelijke gebeurtenissen kwamen de kleurrijke uniformen, trommelaars en vendeliers volledig aan hun trekken".

Drinkpartijen

De schutterijen en hun gilden uit de 17de eeuw blonken uit door tucht en korpsgeest; een overblijfsel uit de tijd dat de gilden militaire formaties waren. Omdat de gilden steeds de begeleiders waren bij plechtigheden en feesten, was het gevaar voor uitspattingen natuurlijk zeer groot. Daarom werd in statuten van de gilden bepaald hoeveel er mocht ge-

dronken worden. In oude statuten vindt men zelfs terug dat er vóór een bepaald uur, gewoonlijk twee of drie uur in de middag, geen "aanvang mocht worden genomen met drinkgelagen". Hoelang deze drinkpartijen mochten duren was eveneens statutair bepaald.

werden de schutterijen met één pennestreek naar de geschiedenis verwezen. Hun inkomsten en bezittingen werden door de bezetter in beslag genomen. Stiekum konden verschillende gildebroeders nog wapens, schilden, breuken en koningszilver verstoppert. Aan hen is het te danken dat men ze nu hier en daar nog ziet, die kostbare antiquiteiten.

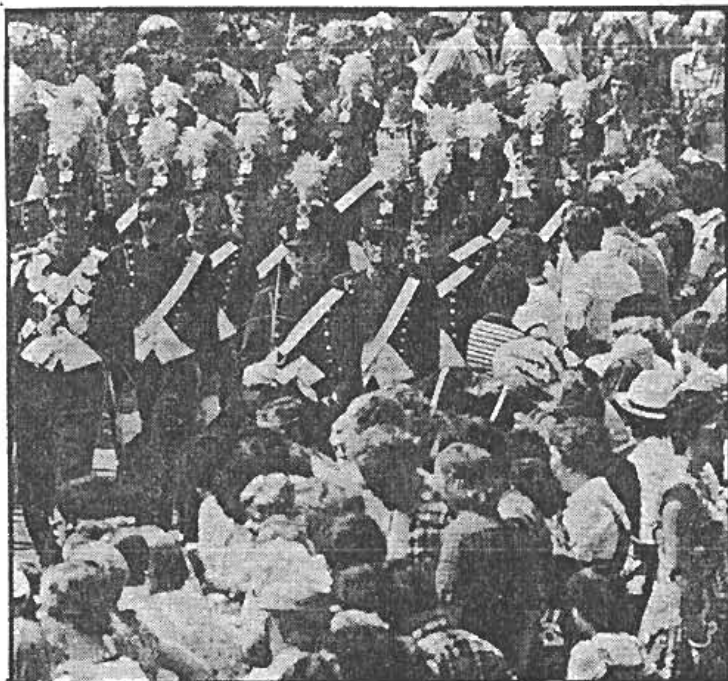
Vanaf 1805 mochten weer koningsplaten worden geslagen, maar de gilden moesten veel inboeten van hun vroegere praal bij gebrek aan inkomsten.

Willem I

Onder het Nederlandse bewind van 1815 tot 1830 leefde er weer hoop in de schutterswereld toen koning Willem I in de steden de zogenoemde schuttersgilden, die paraat waren, en in de kleinere gemeenten de rustende gilden oprichtte. In de steden stond de schutterij onder de leiding van een legerofficier en vormde een soort burgerwacht die wapens en uniformen kreeg. Na een aantal jaren verdwenen deze gilden echter en versnipperde ook het laatste restje van het gildeleven.

Geschiedenis schuttergilden gaat terug tot de 14e eeuw

Van jagers op struikrovers tot gezellige schietgroepen

Over het ontstaan van de schutterijen zijn de historici het in wezen met elkaar oneens. Over één en toch wel belangrijk gegeven zijn ze het wél roerend eens met elkaar: in de 14de eeuw begonnen zich in steden en gemeenten hechte groeperingen te vormen, die een verdedigende functie vervulden, maar de mist der tijden heeft de feitelijke omstandigheden van het ontstaan van de schuttersgilden niet onthuld.

Volgens de ene historische bron moet de opkomst van de gilden gesitueerd worden na de Kruistochten. Als beloning voor hun deelname aan die verre gevechten kreeg een aantal lijfeigenen de persoonlijke vrijheid van de heer. Velen voelden zich dan ook groepen om handelaar of ambachtsman te worden. De handelaars vormden groeperingen om samen op verre en gevaarlijke handelsreis te gaan met hun goederen. Maar struikrovers loerden achter heg en struik. Daarom besloten de handelaars zich te laten vergezellen op hun lange tochten door gewapende mannen. En zo zouden de eerste gilden ontstaan zijn die vrij vlug een uitgebreide taak vervulden: de handelskonvoien beschermen en instaan voor het zelfbehoud van de stand, de bescherming van het erf, verdediging van goed en geloof.

● Ze dragen de trom, het vaandel en de sabel. Maar bovenal een Limburgse traditie van eeuwen.

Politiemacht

De gilde-overheid beschikte ook over een eigen politiemacht, die enkel bevoegdheid had bij kleine misbruiken. Dankzij deze politiemacht bleef de tucht in het gildeleven.

Bezetting

Aan deze periode van hoogkonjunktuur kwam een einde toen de Franse troepen na de revolutie van 1789 binnenvielen. Bij de wet van 1795

Zware buksen

Op de dorpen verliep de evolutie heel anders dan in de steden. De gilden moesten daar uiteraard zelf zorgen voor wapens en uniformen, maar ze trachtten een nieuwe bloei te geven aan het "vrolijke" gildeleven van weleer. In de beide Limburgen lukte dat. Vooral aan de boorden van de Maas ontwikkelden zich de schutterijen met de zware buksen. Tussen de beide Wereldoorlogen bleef het kalm op het "schuttersfront". Maar na de Tweede Wereldoorlog bloeiden ze weer helemaal op. Aan de Belgische Maaskant bestaan nog zo'n 40 goed uitgeruste schutterijen met de zware buks. Aan onze kant zijn er nog ruim 130.